

Abstrakt

Východiska

Užívání tabáku v České republice zaznamenalo v posledních letech mírný pokles, stále však kouří přibližně čtvrtina populace ve věku 15 a více let. Lékárníci jsou jedni z nejdostupnějších zdravotnických pracovníků, kteří mohou při procesu odvykání kouření sehrát klíčovou roli.

Cíle

Primárním cílem výzkumu bylo zmapovat podporu v odvykání kouření poskytovanou českými lékárnami. Sekundárními cíli práce bylo zjistit, zda má personál zájem provádět intervence a zmapovat význam bariér pro jejich poskytování. Dalším předmětem šetření byly také formy podpory nabízené v lékárnách a zájem o možnost odkázání na další služby.

Metody

Byla použita kvantitativní dotazníková studie. Dotazník byl zpracován v elektronické podobě pomocí online platformy Survio. Sběr dat probíhal v průběhu března 2022. Dotazník byl rozeslán na emailové adresy registrovaných lékáren dle seznamu na webových stránkách SÚKLu. Celkem se jednalo o 2681 zařízení, z nichž 132 odpovědělo, jeden dotazník byl neplatný, sledovaný soubor tedy tvořilo 131 lékáren, návratnost byla 4,92 %. Data byla vyhodnocena v programu MS Excel.

Výsledky

Intervence poskytuje nebo má zájem je poskytovat 80,2 % respondentů, z toho 59 % se cítí limitováno. Nedostatek času na provádění intervencí v rámci běžného denního provozu pociťuje 69,5 % zúčastněných. Kromě farmakoterapie jsou v 67,2 % lékáren dostupné i další formy podpory, nejčastěji se jedná o odborné poradenství poskytované pracovníkem zařízení a informační prospekty. V případě, že zařízení neposkytuje konzultační činnost, odkazuje nebo má zájem pacienty odkázat k jinému odborníkovi 91,2 % respondentů.

Závěr

Lékárníci mají zájem intervenovat u kuřáků. Jsou však limitováni především personálně, časově a prostorově. Získaná data mohou být využita jako podněty pro kroky k umožnění či zkvalitnění poskytovaných intervencí v odvykání kouření v lékárnách. Limitem výsledků může být předpoklad, že sledovaný soubor pravděpodobně tvořili ti s vyšší mírou zájmu.

Klíčová slova: Závislost na tabáku – Odvykání kouření - Lékárna – Poradenství – Česká republika